

[Halvgaard]

revision og nærmere vurdering, bl. a. som undervisningsministeren har gjort det i forbindelse med det foreliggende forslag.

Der er mange problemer, bl. a. stigningen i tilgangen til gymnasiet, som flere ordførere har været inde på, og den efterfølgende vækst i søgningen til de længerevarende videregående uddannelser. Det er uacceptabelt, og det har fremskridtspartiet i modsætning til andre partier klart erkendt ved at gå imod yderligere gymnasieudbygning og ved at foreslå en skærpet adgangsbegrænsning til de videregående uddannelser. Det skal være helt klart, at fremskridtspartiet ikke ønsker, at de enkelte uddannelsesinstitutioners identitet udviskes.

Vi anser ikke dette beslutningsforslag for tilstrækkeligt til at løse problemet, nemlig at give uddannelsestilbud i overensstemmelse med samfundets behov. Forslaget er efter min mening upræcist og intetsigende, ikke mindst på grund af alle de stillede ændringsforslag med ordet »skal«, der erstattes af »bør« osv. Jeg er bange for, at det vil gå med ungdomsuddannelserne, altså den lovgivning, vi nu kan forvente om ungdomsuddannelserne, som med folkeskoleloven. Der er 5 partier, der nu vil gennemføre forslaget, og jeg tror altså, at det bliver et kompromis, som er utilfredsstillende for alle.

Fremskridtspartiet vil derfor vente med at tage stilling til intentionerne i forslaget, indtil de endelige lovforslag foreligger, som jeg forventer bliver fremsat i løbet af kort tid.

Ebba Strange (SF):

Ved førstebehandlingen af beslutningsforslaget, hvis afsluttende behandling vi nu er i færd med, gav jeg udtryk for nogle af SFs principielle tanker omkring uddannelse for alle i dette land i 12 år. Vi er jo ikke illusionister i socialistisk folkeparti. Vi har et ret realistisk syn på, hvordan virkeligheden ser ud, og vi ved, at en 12-årig enhedsskole ikke ligger inden for rækkevidde i de nærmeste år. Derfor er det os meget magtpåliggende at få besluttet et eller andet, der kan give de unge mennesker, der forlader folkeskolen, en større tro og en større tillid til, at der er brug for dem i det samfund, de lever i.

En af de meget vigtige grunde til, at SF tilslutter sig dette forslag, er formålsparagraffen. I og med, at vi vedtager denne formåls-

paragraf får vi en forpligtelse for samfundet til at tilbyde hvert enkelt ungt menneske i dette land en reel mulighed for at få en ungdomsuddannelse, og det synes jeg er vigtigt. Jeg synes, det er så vigtigt, at vi ikke under nogen omstændigheder kunne have gået imod det. Under alle omstændigheder måtte vi gå ind og interessere os for, hvordan resten af dette så skal se ud.

Det er klart, at der er ting i resten, som vi også er usikre på, for hvordan vil det egentlig blive udformet, hvordan vil det blive udformet i lovgivningsstof, hvordan vil det blive udformet administrativt? Men i og med at vi er med til at gennemføre beslutningsforslaget, regner vi også med at få nogen indflydelse på, hvordan de ting, der skal følge det op, kommer til at se ud. Der bliver mange diskussioner om det, ingen tvivl om det, men jeg håber, at det kan lykkes at nå nogle fornuftige resultater.

Vi ville gerne have afskaffet mesterlæren, det er der vist ingen i dette land, der er i tvivl om, og vi ville forfærdelig gerne have genindført lønnen på basisåret i EFG-uddannelserne. Ingen af delene er der realistisk mulighed for i øjeblikket. Nu ser vi så til gengæld, hvordan de faglige organisationer selv får afskaffet mesterlæren på nogle områder, men til gengæld uden at få genindført basislønnen. Det kan godt bekymre mig lidt, for for os i SF hænger de to ting meget nøje sammen, al den stund vi ved, at det er de allerdårligst stillede unge, der i nogle tilfælde vælger mesterlæren i stedet for EFG-uddannelsen, fordi de ikke har råd til andet. Derfor er jeg selvfølgelig også meget spændt på – vi er det i SF – hvilket udspil der kommer med hensyn til punkt 12, der siger, at det må tilstræbes, at de økonomiske støtteordninger ikke virker forvriddende på de unges valg af uddannelsestilbud m. v.

I det hele taget er der under behandlingen af dette beslutningsforslag blevet talt meget lidt om penge, men hvis intentionerne i det virkelig skal opfyldes, koster det jo penge, det kan der ikke være nogen som helst tvivl om. Vi har stadig væk den ungdomsgruppe, der kun har fået en folkeskoleuddannelse, på 20–30 pct. af en årgang, og hvis vi skal leve op til det, der ligger i dette beslutningsforslag, så er det altså denne gruppe, der nu skal have ret til at få en uddannelse, og det er klart, at det koster penge. Jeg ved, at der